

Noorse leesteksten niveau 1

eddy waumans

Inleiding

In niveau 1 worden alle woorden die niet tot een bepaalde basiswoordenschat behoren (of niet direct herkenbaar zijn) vertaald. Als basiswoordenschat werden de woorden uit Lessen I tot en met XIV van Alf Sommerfelt & Ingvald Marm, Norwegian. A book of Self-instruction in the Norwegian Bokmål, (Teach Yourself Books, de editie van 1967) gebruikt. De woorden worden uit de tekst worden "letterlijk" vertaald: "dyrehagen" wordt dus "de dierentuin" en "sa" "zei". Grammaticale informatie wordt niet gegeven.

Noen vitser

Mannen spør damen som sitter **ved siden av** ham:

- Har du barn?
- Ja, jeg har en sønn.
- Røyker han?
- Nei, han røyker ikke.
- Det er bra. Kommer han hjem sent om kvelden?
- Nei, det gjør han ikke.
- Du har en **snill** sønn. Hvor gammel er han?
- Babyen min er fire måneder.

naast

- Pappa, hvor ble du **født**?

- I Oslo.
- Og mamma?
- I Bergen.
- Og jeg?
- I Stavanger.

brave

- Og hvor **møttes vi** for første gang?

geboren

ontmoetten we elkaar

Trine sitter på en benk i parken. Hun skriver et brev.

Noen sitter ved siden av henne. Han er **nysgjerrig**. Han **forsøker** å lese brevet hennes. Trine liker det ikke. Hun tar pennen sin og skriver: "Jeg **slutter** her. Noen forsøker å lese brevet mitt." Mannen **rødmer** litt, men så sier han: "Det er ikke sant at jeg leser brevet ditt!"

nieuwsgierig

probeert

hou ermee op

bloost

Hørt i **dyrehagen**:

"Hvorfor **gråter**¹ **dyrepasseren**²?"

"Elefanten døde i går."

"Å, så trist! Var han veldig glad i den?"

"Nei, men det er han som må grave **hullet** der den skal begravas!"

de dierentuin

¹ huilt; ² de oppasser

de kuil

To dikt

Iselin Ákre

Vinter-dikt

Vinter, vinter, vinter, vinter
Det er vinter overalt
Vinter, vinter, vinter, vinter
Huttetu hvor det er kaldt!
Vinter, vinter, vinter, vinter
Hele verden hvit av sne
Vinter, vinter, vinter, vinter
Se, nå faller snøen ned.

brr

Kjærlighet-på-pinne-dikt

En kjærlighet på pinne
er det beste som jeg vet
Og blir jeg **sur**¹ og **lei**² meg
tar jeg meg en kjærlighet.
Den smaker søtt og surt og godt
og jeg blir veldig glad
Så kjærlighet på pinne
det er veldig bra å ha.
NAM!

lolly

¹ knorrig; ² lastig

Haikuer

Skogene synger
sangene sine på et språk
vi ikke forstår.

liederen

Vinden i trærne
lar deg høre stillheten
du vet du er her.

Små steiner lager
ringer i det store havet
de **sprer seg** evig.

kringen
verspreiden zich

Rottefangeren fra Hameln

I en vakker og gammel by som heter Hameln hendte det for flere hundre år siden noe som det ennå fortelles om.

Byen var invadert av **rotter**¹. De spiste alt de fant: **korn**², kjøtt, tre og klær. Menneskene som bodde i byen visste ikke hva de skulle gjøre. Men en dag kom det en **underlig** mann til byen. Han var tynn og mager. Klærne hans var **lappet** på flere steder. Mannen sa han kunne få rottene til å **forsvinne** hvis de betalte ham en stor **pengesum**. Det lovet borgermesteren at de skulle gjøre.

Mannen begynte å spille på en **fløyte**¹. **Med ett**² kom alle rottene fram fra alle **krokene**. De fulgte etter **fløytespilleren** som ledet dem ut av byen. Rottene fulgte ham til elva. De hoppet inn i vannet og **druknet**.

Rottefangeren gikk tilbake til byen for å få pengene borgermesteren hadde lovet ham. Men borgermesteren, som så at alle rottene var vekkt, bare lo og sa at han måtte skjønne at det bare var en **spøk** at han skulle få penger. Han **nektet** å betale rottefangeren.

Rottefangeren ble veldig **sint** og skrek: "Dette vil alle i byen **angre bittert på!**" Og med disse ordene forsvant han fra byen. Borgermesteren var **fornøyd** fordi han hadde spart pengene.

Endelig kunne alle i byen sove godt uten å være redd rottene. Men midt på natten hørte noen fløytespill igjen. Denne gangen var det alle barna i byen som sto opp fra sengene, gikk ut i gatene og fulgte etter rottefangeren. De gikk ut av byen, gjennom en skog, helt til de nådde foten av et fjell. Rottefangeren ledet dem til en **hule** i fjellet, og da alle var kommet inn i **mørket**² av hulen ble åpningen **stengt** for alltid. Barna var forsvunnet for godt.

Kun¹ en gutt **slapp unna**²: han gikk på krykker og var derfor tregere enn de andre. Fjellet var allerede **lukket** da han nådde det, for han greide ikke å løpe fort nok. Det var han som fortalte hva som hadde skjedd til foreldrene som lette etter barna sine. De prøvde å åpne hulen, men **lyktes ikke**. Barna kom aldri igjen og det gikk mange år før man igjen kunne høre barn synge i gatene i Hameln.

¹ ratten; ² graan;

vreemde
gelapt
verdwijnen
som gelds

¹ fluit; ² plots
hoeken
de fluitspeler
verdrongen

de rattenvanger

grap
weigerde

boos
veel spijt van krijen
blij en tevreden

grot
de duisternis
gesloten

¹ maar; ² ontkwam
gesloten

slaagden er niet in

Privatdetektiven

Det var et dårlig år. Jeg var privatdetektiv i en liten by og veldig få folk **hadde bruk for meg**. Jeg satt på kontoret mitt hele dagen og ingen ringte på døren. Jeg **tjente** lite penger.

hadden mij nodig
verdiende

Og da kom den dagen i september. Det var allerede sent på kveld. Jeg satt bak **skrivebordet mitt**. Det var dekket med **støv**¹. Nok var nok. Jeg tok **hatten**² og slokket lyset. Og akkurat da ringte det på døren. Jeg **nølte**: det var sent, jeg var trett og ville gå hjem. Men jeg **trengte** pengene...

mijn bureau
¹ stof; ² mijn hoed
aarzelde
had ... nodig

Jeg **tente**¹ lyset igjen og åpnet døren. En stor, **svær**² mann med et langt **skjegg**¹ sto i **døråpningen**². Han så farlig ut.

¹ stak ... aan, ² zware
¹ baard; ² de deuropening

"Kom inn og sett deg!" sa jeg vennlig og åpnet døren helt. Jeg var **nokså** redd men ville ikke vise det. "Hva kan jeg hjelpe deg med?"

tamelijk

Han satte seg på en stol. "Jeg heter Hanssen" sa han "og jeg har et problem. Da jeg kom inn i stuen min i går natt så jeg at Mabel var **forsvunnet**. Jeg ropte hennes navn **høyt** men hun svarte ikke. Jeg åpnet bakdøren og ropte igjen men hun kom ikke. Jeg ventet **forgjeves**."

verdwenen
luid
tevergeefs

Da jeg **omsider**¹ åpnet **postkassen**² min fant jeg et stykke papir der. Jeg leste de store **bokstavene**: "JEG HAR KIDNAPPET MABEL. DU HØRER FRA MEG IGJEN **OM IKKE SÅ LENGE**".

¹ ten slotte; ² brievenbus
letters

"Jeg har ventet hele dagen " sa Hanssen med **tårer** i øynene". Og nå er jeg kommet til deg".

binnenkort

tranen

Jeg ba ham beskrive Mabel.

"Er hun blond eller mørk?"

"Blond og mørk".

"Er hun høy eller liten?"

"**Verken** høy **eller** liten."

"Har hun blå, brune eller grønne øyne?"

"Gule"

"Hva **hadde** hun **på seg** da du så henne sist?"

"Hun hater å gå med klær"

noch ... noch

droeg

Han ga meg en **konvolutt**¹ og en **tusenkroneseddel**². "Du får **én til**³ hvis du finner henne". Jeg lovet å gjøre alt som stod i min makt for å finne Mabel. Da gikk Hanssen. Han så ikke farlig ut nå, bare trist. Jeg la

¹ enveloppe; ² biljet van duizend kronen; ³ nog één

konvolutten uåpnet i en **skuff** og gikk hjem. Jeg hadde **iallfall** en ny "sak"...

lade
in elk geval

Den neste morgen åpnet jeg konvolutten og fant et foto av Mabel. Hun var den peneste katten jeg **noensinne** hadde sett...

ooit

Jeg **bestemte meg**¹ for å se litt på **åstedet**² for **forbrytelsen** først. Jeg kjørte til Hanssens hus. Da jeg ankom der så jeg en mann komme ut av villaen ved siden av det lille huset Hanssens bodde i. Det var vel naboen hans. Han **forsøkte**¹ å **skjule**² ansiktet under en **lue**¹ men jeg så tydelig at noen hadde **klort opp**² hele hans ansikt.

¹besloot; ²plaats van het delict
de misdaad
probeerde

Jeg hoppet ut av bilen, grep ham i armen, så ham rett i øynene og **hvasket**¹: "Hvor er Mabel?". Han **stirret**² **forskrekket**¹ på meg og hvasket tilbake: "Jeg **tilstår**² alt. Jeg ville bare **gi** Hanssen **en lærepenge**. Jeg liker ikke at katten hans **ødelegger** hagen min hele tiden. Men jeg skulle ikke ha kidnappet katten. Den får friheten tilbake og jeg gir deg two hundre kroner for at du skal **holde kjeft**."

¹probeerde; ²verbergen
¹pet; ²opengekrabd

"Kast litt **kaffegrut**¹ rundt **blomsterbedene**² dine" svarte jeg, "Det vil holde Mabel unna blomstene dine."

¹fluisterde; ²staarde
¹geschrokken; ²beken
een lesje leren
verniet

Han **nikket**¹, tok ut **lommeboka si**² og gav meg to hundre kroner.

mond houden

Jeg hoppet i bilen, kjørte tilbake til kontoret og skrev et kort brev til Hanssen. Jeg **ga ham beskjed om** at Mabel **sannsynnligvis** var tilbake allerede og la tusenkroneseddelen jeg hadde fått av ham i konvolutten. Det fins grenser for hva selv en fattig privatdetektiv kan **kreve** betaling for... -- og jeg hadde iallfall tjent to hundre kroner!

¹koffiegruis; ³bloemperken

¹knikken; ²zijn portefeuille

deelde hem mee
waarschijnlijk

eisen

Kan jeg få

(gebaseerd op een gedicht van Eva Jensen)

Kan jeg få katt?

Å –

kan jeg få
en liten katt
å **kose med**
i natt?

knuffelen met

Kan jeg få en **fugl**?

Å –

kan jeg få
en liten fugl
å kose med
til **jul**?

vogel

Kerstmis

Kan jeg få en hund?

Å –

kan jeg få
en liten hund
å kose med
en stund?

Kan jeg få en **mus**?

Å –

kan jeg få
en liten mus
å kose med
i mitt hus?

muis

Kan jeg få en **kanin**

Å –

kan jeg få
en liten kanin
som bare er min?

konijn

Kan jeg få en **hest**

Å –

kan jeg få en liten hest
for hester er best

paard

Kan jeg få en slange?

Å –

kan
jeg få en liten slange
du skal ikke være bange

Kan jeg få en **gris**?

Å –

kan jeg få en liten gris

if you please

varken

Kan jeg få en **reke**?

Å –

kan jeg få en liten reke

med en reke vil jeg leke

garnaal

Det står et tre

Margaret Skjelbred

Det står et tre
i en hage et sted,
– et epletre.

Det bor en **pus**
i et **rekkehus**
i en **hage** et sted
med et epletre,
– en rekkehuspus.

poes
rijhuis
tuin

Nå **klatrer** pus
i et epletre
i en hage et sted
ved et rekkehus.

klimt

Det står en gutt
i en hage et sted
med et epletre,
ved et rekkehus.
Han roper til pus:
KOM NED! KOM NED

Paraplyen

Det var en gang en dverg som bodde i et lite, grønt hus.
Huset var så lite at bare han selv kunne bo der.

En dag **bestemte** dvergen **seg** for å gå en tur. Fra huset
han bodde i, gikk det en **sti**, og etter en stund måtte han
forbi en liten **sving**¹. Og så var det **rett fram**² så langt
han kunne se.

besloot
pad
¹ bocht; ² rechtdoor

Da han hadde gått lenge, hørte han en **brusende lyd**, og
plutselig så han en elv. Dvergen bestemte seg for å følge
den.

bruisend geluid

Litt senere kom han til foten av et fjell, og bestemte seg for å **klatre**¹ oppover så fort han **klarte**². Han brukte lang tid på det.

¹ klimmen; ² kon

Da han kom på toppen begynte det å blåse opp til **uvær**. Dvergen måtte skynde seg hjem, for det ville være **ille** om regnet **krympet** ham – dverger er små **nok som de er!**

storm
erg
deed krimpen
zijn zo al ... genoeg

Han løp og løp og løp ...
Ved foten av fjellet bruste elva **som aldri før**, og det var **regn**¹ i lufta. Han tok **tilløp**² og hoppet fra stein til stein ...

als nooit tevoren
¹ regen; ² aanloop

Den lille mannen løp så **fort**¹ han kunne **nedover veien**² og rundt svingen, mens **regnet pøste ned**.

¹ snel; ² de weg naar beneden
het pijpenstelen regende

Og **vips!** så var dvergen hjemme igjen.

voilà

Nå visste han i alle fall hva han skulle ha med seg på tur **neste gang!**

volgende

Les tittelen en gang till

nog een keer

Jens og Gro

Jens er 24. Han er Gros mann. Gro er 23. Hun er Jens' kone. Jens og Gro er glad i hverandre.

de tuin

De er i **hagen** nå. Det er fint vær i dag. Det er varmt. I går var det kaldt. De kunne ikke sitte i hagen da.

Gro og Jens elsker å sitte i hagen. De **nyter** en kopp kaffe og **lytter**¹ til **fuglene**² som synger i **trærne**³.

genieten van
¹ luisteren; ² de vogels; ³ de bomen

Jens og Gro har en liten hund. Den er også i hagen nå. Hunden liker å leke med dem. De har også en katt. Katten ligger i senga deres. Den sover.

Jens ser at Gro er **trett**¹. Hun **lukker**² øynene og **sovner**³.

¹ moe; ² sluit
³ valt in slaap

Jens er veldig glad i Gro, men han liker å **erte** henne litt. Han gjemmer seg **bak** et stort tre.

plagen
achter

Jens tar en liten stein og kaster den mot hunden. Hunden begynner å **bjeffe**. Gro våkner. Hun ser seg rundt.

blaffen

Hvor er Jens? Hun ser ham ikke. Hun vet ikke hvor han er. Hun spør hunden: "Vet du hvor Jens er?" Men hunder kan ikke snakke norsk, og hun får **ikke noe svar** på **spørsmålet** sitt.

geen antwoord
vraag

Gro ser katten. Den er i hagen nå, men den kan **heller ikke** hjelpe henne.

ook niet

Gro **spaserer**¹ i hagen. Hun **leter**² **fremdeles**³ etter mannen sin. Hun leter overalt, men kan ikke finne ham.

¹wandelt; ²zoekt; ³nog altijd

Så hører hun en **lyd**¹. Hva er det? Hun lytter **nøye**². Det er ikke en fugl. Det må være Jens!

¹geluid; ²aandachtig

Og da skjønner hun at mannen hennes er i ferd med å **spille henne et lite puss**.

haar een poets aan het bakken is

Gro går inn i huset. Hun tar en **tom** flaske og fyller den med kaldt vann.

leeg

Hun åpner **ytterdøra** og kommer seg ut på gata. Hun **krabber**¹ over **hekken**² og **lister seg**³ inn i hagen.

voordeur
¹kruipt; ²de heg; ³sluipt

Gro **får øye på**¹ Jens **med det samme**². Han sitter fremdeles bak treet. Han ser henne ikke. Han vet ikke at hun har kommet seg inn i hagen.

¹krijgt ... in het oog; ²dadelijk

Gro står rett bak ham nå. Hun åpner flasken og **heller** det kalde vannet over Jens' **hode**.

giet
hoofd

Han **hopper i været** og skriker høyt. Gro ser det **forbausede** ansiktet hans og begynner å le.

springt op
verbaasde

Da skjønner Jens hva som har hendt. Gro **legger på sprang**. Jens løper etter henne og vil fange henne, men Gro er for **rask** for ham.

zet het op een lopen
vlug

Jens gir opp og setter seg på en stol. Da smiler Gro. Hun setter seg også, gir Jens et stort **kyss** på kinnene og sier: "Jeg er glad i deg!"

zoen

Spøkelseshuset

I dag var det akkurat tretten år **siden** majoren døde, og det ble sagt at nå kom det til å skje ting i det gamle huset **der**¹ han hadde bodd. Og jeg, jeg hadde **veddet**² med kameraten min Jostein om at jeg skulle være i det **falleferdige** huset i minst én time...

Jeg gikk mot **spøkelseshuset**. **Hjertet** mitt slo veldig hardt da jeg gikk på **stien** opp mot huset. Det grå huset lå på en **haug**¹, og det var omringet av **trær**. Stien var **bratt**¹. Vinden blåste, men huset var **innhyllt**² i **tåke**³. Det var ganske **nifst** å gå på denne stien alene.

Nå sto jeg der, rett foran inngangsdøra til huset. Vinden hadde **stilnet**¹ noe. Jeg **begynte å kaldsvette**², men **bestemte meg** for å gå inn. Jeg la hånden forsiktig på **dørhåndtaket**¹ og **presset**² det **sakte**³ ned. Det **knirket**⁴ **fælt** i døra da jeg gikk inn. Det første jeg så da jeg kom inn var en **edderkopp**¹. Den **dinglet**² rett foran ansiktet mitt. Jeg ropte høyt.

Jeg prøvde å ikke være redd. Rundt omkring på alle de gamle møblene lå det **spindellev**¹ og **støv**². Det var helt stille inne i huset, men plutselig hørte jeg en høy **lyd** bak meg. Jeg snudde meg, men så **ingenting**.

Jeg gikk **videre**, og like etterpå hørte jeg den samme lyden igjen. Jeg snudde meg og begynte å gå mot det lille kjøkkenet.

Plutselig gikk jeg gjennom **gulvet** med den ene foten. Jeg forsøkte å komme meg opp, men greide det ikke. **Hjertet** mitt hoppet som om jeg hadde løpt i et maratonløp.

Jeg så meg rundt etter noe jeg kunne dra meg opp med, og da **fikk jeg øye på en** gammel klokke. Den tikket! Hvis den gikk riktig, var klokka ti på elleve. Jeg hadde vært i huset i mer enn en halvtime. Nå var det enda nifsere å være i huset, med den gamle klokka som sto og tikket!

Ding, dong, ding, dong – det var klokka som slo halv tolv. Jeg måtte ha sovet litt. Plutselig hørte jeg **skritt** utenfor huset. Noen **tok i dørhåndtaket**. Jeg gjemte meg så godt jeg kunne, og prøvde å være helt stille.

Inn kom den **sure** naboen min som het Georg. Han

sinds

¹waar; ²gewed

bouwvallige

het spookhuis; hart

het pad

¹heuvel; ²bomen

¹steil; ²gehuld; ³mist

griezelig

¹geluwd; ²het angstzweet brak mij uit

besloot

¹deurklink; ²duwde; ³langzaam; ⁴knarste

afgrijselijk

¹spin; ²bengelde

¹spinnenwebben; ²stof

geluid

niets

verder

de vloer

hart

viel mijn oog op

voetstappen

greep ... vast

stuurse

minnet litt om en salamander. Georg hadde med seg et stort hvitt laken og en cd-spiller. Hva gjorde han her i det gamle og falleferdige huset? Da skjønnte jeg planen hans. Hans plan var å **forkle seg**¹ som **spøkelse**¹ og jage **bort**¹ alle som **forsøkte**² å komme inn i huset. Men jeg hadde allerede **listet meg inn** i majorens hus lenge før den sure naboen min.

Jeg hadde lyst på å spille Georg et puss¹. Jeg **strakte meg det jeg kunne**² og **klarte**³ å ta en sort vase som sto på et gammelt bord ved siden av der jeg satt fast. Jeg kastet vassen i gulvet. Den ble **knust**¹ i **småbiter**². Georg fikk **sitt livs store forskrekkelse**¹. Han **skvatt**², så seg rundt, fikk panikk og **sprang** ut av huset.

Tiden gikk, og like etter klokka tolv kom Jostein til majorens hus. Han hadde **lurt** på om det hadde skjedd noe **galt**. Jostein hjalp meg opp. Da jeg fortalte ham om det som hadde skjedd, lo han godt og lenge.

Plutselig sto Georg i døra igjen. Han **lignet**¹ **fremdeles**² på en salamander, og før vi fikk sagt noe, var han borte.

Vi sprang fort hjem. Vi så Georg ikke før **slutten** av **uken**¹, og da **så** han fremdeles **skrekkslagen**² ut. Han virket redd og **mistenksom**: et spøkelse som ikke hadde funnet **fred**!

Gjerrighet

Fortalt av Vo Than The
Ført i pennen av Kristin Hinna

Det var en gang en rik **godseier**. Han hadde bare en datter, og siden hun ikke hadde noen **søsken** som hun skulle dele jord med, ville hun også bli like rik som faren sin når han døde. Men **selv om** godseieren hadde mer enn nok av alt, og datteren ville bli like rik som ham så var han ikke fornøyd. Han ville bli enda rikere. Derfor var han **gjerrig**¹ og **lønnet**² **tjenerne**³ dårlig.

En av tjenestefolkene hans var en ung mann som het Manh. Han hadde arbeidet hos godseieren helt siden han var liten. Da han ble **vosken**, ble godseieren redd for at han ville **reise sin vei**. For å få ham til å bli, hvasket han ham i øret at hvis han var **trofast**¹ og **tålmodig**² i arbeidet, skulle han **få gifte seg** med datteren hans. Da Manh **fikk høre** dette, ble han veldig glad. Han kunne nesten ikke tro at det var sant, for godseierens datter var

¹ zich vermommen; ² spook
¹ weg; ² probeerden
binnengeslopen

¹ Ik had zin om Georg een loer te draaien
² rekte me uit zover ik kon; ³ slaagde erin
zwart
¹ verbrijzeld; ² kleine stukjes
¹ de schrik van zijn leven; ² schrok
liep

zich afgevraagd
verkeerds

¹ leek; ² nog altijd

het einde
¹ de week; ² zag er ... doodsbenauwd uit
argwanend
rust

opgetekend

grootgrondbezitter
broers en zussen
even
ook al

¹ gierig; ² betaalde; ³ zijn knechten

volwassen
vertrekken
¹ trouw; ² geduldig
mogen trouwen
te horen kreeg

så vakker, og det var mange som hadde **fridd** til henne **uten** å fått ja.

Fra den dagen jobbet Manh enda hardere enn før. Han **dro**¹ ut på markene **før det grydde av dag**², og kom først hjem igjen lenge etter at sola var gått ned.

Stakkars gutt! Han forsto ikke at godseieren bare hadde **narret**¹ ham for å få ham til å bli på **godset**² og arbeide enda mer.

Slik gikk det mange år. Manh arbeidet og arbeidet og ventet på den dagen da han skulle få godseierens datter. Men så bestemte godseieren seg at datteren skulle gifte seg med sønn til en av de rikeste mennene i **nabobygdene**.

Det nærmet seg bryllupsdagen. Alle på godset fikk vite det, men ikke Manh. Siden han aldri hadde noen **fridag**, snakket han aldri med noen av de andre tjenestefolkene — han gikk før de stod opp om morgenen og kom hjem etter at de andre **hadde lagt seg**¹. Han snakket aldri med noen andre enn **bøflene**².

Godseieren husket at han hadde lovet Manh at han skulle få datteren, og nå måtte han **finne på**¹ **en måte**² å **slippe unna** løfte sitt på. Derfor gikk han til Manh også: "Etter vår **skikk**¹ må alle **brudgommene**² gi en **verdifull** gave til bruden. Men du er så fattig at du ikke kan gi henne noen fin gave. For at det ikke skal bli **pinlig** for henne, må du finne en gave som ikke koster penger, men som viser at du er en **dyktig** mann. Du må finne et **bambustre**¹ med hundre **ledd**² og sette det foran huset mitt så alle kan se gaven din".

Tidlig neste morgen gikk Manh ut i skogen for å finne et bambustre med hundre ledd. Men noe slikt bambustre kunne han ikke finne. Vanlige bambustrær var ikke **engang**¹ **halvparten**² så stor som det. Han gikk og gikk, og **til slutt**¹ satt han seg ned for å **hvile**². Plutselig stod en gammel mann med hvit hår og skjegg foran ham. Han sa: "Du kan hogge hundre ledd fra forskjellige bambustrær og ta dem med **hit**."

Manh gjorde som den gamle mannen sa. Da han hadde samlet hundre forskjellige ledd, bad mannen ham om å legge dem etter hverandre på **bakken**. Da alle leddene lå ved siden av hverandre i en **rekke**¹, sa mannen: "**Fest**² dere **sammen**¹!" Og **med ett**² lå det et bambustre med hundre ledd på bakken. Så slo mannen på treet og sa: "**Del** deg **opp**!" Og da delte treet seg opp i hundre ledd

ten huwelijk gevraagd
zonder

¹ vertrok; ² voor de dag aanbrak

¹ misleid; ² het landgoed

de nabijgelegen dorpen

de huwelijksdag kwam naderbij

vrije dag

¹ gaan slapen waren; ² de buffels

¹ bedenken; ² een manier
onderuit geraken

¹ gebruik; ² bruidegommen
waardevol

pijnlijk

bekwaam

¹ bamboeboom; ² geledingen

¹ eens; ² half

¹ uiteindelijk; ² uitrusten

baard

kappen; verschillende

hierheen

de grond

¹ rij; ² bevestig

¹ aan elkaar; ² dadelijk

verdeel

igjen.

Den gamle mannen gav stokken til Manh, og sa at han måtte ta med alle leddene hjem og gjøre **slik som** han hadde vist ham. Da den gamle mannen hadde sagt dette, **forsvant** han like plutselig som han hadde kommet.

Da Mahn kom tilbake til gården **utpå ettermiddagen**, fikk han se at de **holdt på å gjøre i stand til bryllup**¹. Da ble han **glad**², for han trodde at det var han som skulle få gifte seg med godseierens datter. Han hadde ikke hørt om rikmannssønnen.

Ha la alle bambusledene etter **hverandre**¹ **utenfor**² huset og sa: "Fest dere sammen!" Og med ett lå det et hundreleddet bambustre der. Godseieren kom ut for å se, men han trodde ikke at det virkelig var et sammenhengende tre. Han trodde gutten hadde **limt stykkene sammen**. Derfor forsøkte han å rive bambusen fra hverandre. Gutten var redd godseieren skulle rive i stykker treet — derfor sa han: "Fest dere sammen!" Og **straks** ble godseieren sittende fast i treet. Han ropte **høyt** om hjelp, og da kom alle bryllupsgjestene løpende for å hjelpe ham **løs**¹. Men **så snart de tok i ham**², ble de også sittende fast.

Alle ropte og skrek, men jo mer de ropte, jo fastere satt de. Til slutt måtte godseieren **trygle** og be Manh om hjelp. Han sa: "Hvis du vil **slippe** meg **løs**, skal du få gifte deg med datteren min **med en eneste gang**".

Mahn ble så glad at han ikke greide å si noe med en gang. Da trodde godseieren at Manh ikke var fornøyd. Han sa: "Du skal både få gifte deg med datter min og få hele **eiendommen** min bare du slipper meg løs!"

Menh slo med stokken på bambustreet og sa: "Del deg opp!" Og straks delte treet seg opp, og alle kom løs. Menh giftet seg med datteren samme dag, og ble lykkelig og rik.

zo

verdween

later op de middag

¹ bezig waren met het voorbereiden van de bruiloft; ² blij gelukkig

¹ elkaar; ² voor

buiten

de stukken samengelijmd probeerde; rukken

dadelijk

luid

¹ los; ² van zodra ze hem aanraakten

smeken

loslaten

meteen

tevreden

bezittingen

Den nye eieren

Jons **onkel**¹ Jostein var 62 da han **døde**². Jostein var **enkemann**¹ og hadde ingen barn. **Slik**² ble Jon **eier**³ av byens beste (og dyreste) restaurant. Han hadde aldri spist i restauranten, og **nysgjerrig**¹ som han var **bestemte**² han seg for å besøke den og **late som om** han var en vanlig kunde.

Restauranten lå i en smal gate ikke langt fra sentrum av byen. Jon ventet litt før han gikk inn i restauranten.

Han spurte om han kunne få et bord ved vinduet. **Hovmesteren**¹ **nikket**² **bekreftende**³ mens han tok Jons **frakk** og sjal.

Jon satte seg ved bordet, **gransket** menyen, og bestilte de dyreste **rettene** og vinene han fant på menyen.

Alt var perfekt. Hovmesteren var meget vennlig. Maten var ypperlig. Vinene var fortreffelige. Jon syntes han hadde det veldig bra.

Men da han skulle betale fant han ikke **lommeboka** si. Jon ble nervøs og **lette** etter den en gang til, men lommeboka var og ble borte.

"**Beklager**," sa Jon til hovmesteren, "Jeg har glemt lommeboka og kredittkortet hjemme". Hovmesterens vennlige smil **forsvant**¹ **med det samme**². "Vet du hvor stor **regningen**¹ din er?" sa han **sint**² til Jon. Han kunne ikke skrike, bare **hviske**¹: det var andre **gjester**² i restauranten.

"**Bare ta det med ro**" sa Jon nervøst. "Jeg er den nye eieren av restauranten."

"Jada" **hveste** hovmesteren, som ble sintere og sintere, "og jeg heter Henrik Ibsen. Du har drukket for mye vin. Hvis du ikke kan betale må du jobbe på restaurantens **kjøkken**."

Jon **skjøv** stolen tilbake og reiste seg fra bordet. Han **forsøkte** å komme seg forbi hovmesteren, men hovmesteren var **høy** og sterk. Han grep Jon i kragen og slepte ham inn på kjøkkenet. "Vi **trenger** noen til å **vaske opp**¹ **akkurat nå**²!" De andre gjestene visste ikke hva de skulle tenke.

¹oom; ²stierf
¹weduwnaar; ²zo; ³eigenaar

¹nieuwsgierig; ²besloot
doen alsof

¹de ober; ²knikte; ³bevestigend
jas

bestudeerde
gerechten

portefeuille
zocht

Het spijt me

¹verdween; ²onmiddellijk
¹rekening; ²kwaad
¹fluisteren; ²gasten

Maak je maar geen zorgen

siste

keuken

schoof
probeerde
groot
hebben ... nodig
¹de vaat doen; ²precies op dit
moment

Mer enn tre timer senere stod Jon **fremdeles** på kjøkkenet med en **haug**¹ med **tallerkener**² foran seg da han hørte hovmesteren rope: "Hei der! Hvor skal du da? Det er **forbudt** å gå inn der!!"

nog altijd;
¹ (*hier*;) berg; ² borden

Kjøkkendøra gikk opp og Jon så sin kone. "Jon! Hva gjør du her?" ropte hun. "Vi har lett etter deg overalt!" "Si til den **fyren** der at jeg eier restauranten" svarte Jon og **pekte** på hovmesteren. Jons kone så forundret på ham, men hun åpnet **håndvesken**¹, **rotet**² litt i den og **tok fram et ark**. Hun ga dokumentet til hovmesteren.

verboden

kerel
wees
¹ haar handtas; ² rommelde
haalde een vel papier

Hovmesteren begynte å lese. Han ble blek i ansiktet. "Jeg beklager så mye at jeg skrek til Dem" sa han med lav stemme mens han så ned i **gulvet**, "Jeg håper De kan **tilgi**¹ meg. **Jeg er så lei meg**²..."

de vloer
¹ vergeven; ² het spijt me zo erg

"**Ta det med ro**¹" sa Jon, og smilte. "Jeg har **forresten**² bestemt meg for å **tilby** deg en ny jobb" Hovmesteren så håpefullt på den nye eieren.

¹ kalmaan maar; ² overigens
aanbieden

"Her er **oppvaskbørsten**" sa Jon "Du kan begynne med det samme."

de afwasborstel

Det var en gang

Geirodd Skvaldre

*En liten **vise**¹ om hva som kan skje **dersom**² menn **tok litt mer hensyn**³.*

¹ deuntje; ² indien
³ wat voorkomender waren

Det var en gang
en søt liten mann
en søt liten mann
med liten **forstand**
Han ville ha litt øl og litt mat
litt øl i fra kopper og **fat**

verstand

vaten

Han gikk en tur
til **vertshuset** frem
til vertshuset frem
Han gikk ikke hjem
Han ville ha litt øl og litt mat
litt øl i fra kopper og fat

de herberg

Men hjemme satt en **sint**¹ og **sta**² **fru**³
for vil ikke jeg så skal ikke du
Hun grep sitt **sjal**
og **satte av sted**
og satte av sted

¹ boos; ² koppig; ³ = *frue*: echtgenote
want als ik niet wil dan zal jij niet
sjaal
begaf zich op weg

til vertshuset ned

Hun ville **denge** sin mann **over kne**

Ja denge sin mann over kne

Så hør min venn

om kone du har

om kone du har

gjør ikke som **far**

Om du får lyst på øl og litt mat

Litt øl i fra kopper og fat

Gå ikke helt til vertshuset frem

Nei gå du mye heller rett hjem

Så blir hun **spak**

Og du får **et tak**

Og du får et tak

Ikke **ris**¹ på din **bak**²

Og du får øl og mat på ditt **fat**

Ja øl og litt mat på ditt fat.

over de knie leggen

d.w.z. deze kerel

gedwee

gezag

¹ pak rammel; ² zitvlak

schotel

Polarreven

Polarreven heter også fjellrev. Om vinteren har den hvit pels, men om sommeren blir den brungrå. Polarreven har også pels under **potene**¹. Polarreven kan **tåle**² minus **førti** grader! Den tåler kulde veldig godt fordi pelsen er **tett**¹ og **tykk**².

Polarreven har kort snute og små runde øyne. **Kroppen** er kort og rund.

Polarreven er en opportunist som spiser **nærmest alt** den finner.

Reven er et **lurt** dyr. Om sommeren

gjemmer den mat under steiner. Om vinteren **graver** den maten **fram**¹ igjen. Den bruker både **luktesans**² og **hukommelsen** for å finne igjen maten. Polarreven spiser også **matrester**¹ som isbjørnen har **lagt igjen**². Polarreven er en **truet art** i Norge. Flere prosjekter ble **igangsatt** for å redde den.

de poolvos

¹ de poten; ² verdragen

veertig

¹ dicht; ² dik

het lichaam

haast alles

slim

¹ graaft ... tevoorschijn; ² reukzin; geheugen

¹ voedselresten; ² achtergelaten

bedreigde diersoort

opgestart

Hvordan hunden har kald nese

At hunden har kald **nese**¹ **stammer seg fra**² reisen met Noas ark.

Noa så at det var gått en **kvist** ut av en av plankene så det ble et **hull**. Det var farlig fordi vannet begynte å strømme inn.

Da tok Noah hunden og satte nesen hans i hullet. Nesen passet akkurat inne i hullet! **Slik** måtte hunden stå til arken kom på det **tørre** igjen, men etter den reisen fikk den kald nese. (adapted from Agora)

Litt pinlig...

Jeg hadde vært i byen hele formiddagen og kjøpt alt jeg ville ha. Jeg tok en drosje ut til **jernbanestasjonen**, men det var mye trafikk i byen og jeg **rakk ikke** toget. Jeg måtte vente en hel time!

Jeg følte meg litt sulten så jeg gikk innom en **kafé** for å spise og lese litt. Jeg gikk bort til **skranken** og kjøpte et **smørbrød**¹ med **ost**², en **kopp**³ kaffe, en **plate**⁴ melkesjokolade (jeg liker sjokolade veldig godt) og en avis. Jeg gikk og fant meg et **ledig** bord. Jeg begynte å lese avisen.

En stund senere spurte en eldre dame om det var ledig ved bordet der jeg satt. Det **syntes** å være den siste ledige plassen i kaféen, og jeg sa: "vær så god". Hun gikk bort til skranken og kjøpte seg en kopp kaffe og et **wienerbrød**. Etterpå kom hun tilbake til bordet hvor jeg satt.

Jeg satt der med min avis og ble litt **overrasket** da denne eldre damen brøt et stykke av melkesjokoladen min (som lå på bordet) og spiste det. Jeg syntes det var litt **frekt**, men jeg **ørket ikke**¹ å lage noe **bråk**² og fortsatte med avisen min. Men da damen tok det siste stykket av sjokoladen, **krøllet** papiret **sammen** og la det i **askebeget** syntes jeg det hadde gått for langt. Jeg tok hennes wienerbrød, tok en **ordentlig bit**, sa "tusen takk", **reiste meg** og gikk.

Da jeg stod på perrongen og åpnet **sekken** for å finne togbilletten, så jeg til min store **forbauselse** at melkesjokoladen min lå i sekken. Det **sier seg selv** at jeg ikke turde gå tilbake til kaféen **for å be om unnskyldning...**

neus, vindt zijn oorsprong in

knoest
opening

zo
droge

het (trein)station
miste

cafeteria
de toonbank
¹ sandwich; ² kaas; ³ kop; ⁴ reep

vrij

leek

gebakje van tarwebloem, boter en suiker

verbaasd

brutaal
¹ had niet de puf; ³ herrie

verfrommelde
de asbak
een ferme hap
stond op

mijn tas
verbazing
spreekt vanzelf
om me te verontschuldigen

Det kan være farlig å forsøke å narre en jente.

Midt i byen lå et lite hus som hadde stått **tomt** lenge. Men **ut på**¹ vinteren, da det ble virkelig kaldt, **flyttet** en familie **inn**² i huset. En stor **flyttebil** med en masse **møbler**¹ og planter og **den slags**² sto foran huset. Nils og **vesle**¹ Jens, som begge to bodde **i nærheten**², var svært interessert i det som **foregikk**.

– Se der, sa vesle Jens. – Der er det en jente også.

– Ja, sa Nils. – Jenter er det mer enn nok av.

De stod litt og så på jenta.

Hun **fikk øye på dem**.

– Hei, sa hun og **kom bort til dem**. – Hva er det dere **glor** på?

– Æah ..., sa Nils og vesle Jens **i munnen på hverandre**.

– Vi vet ikke riktig.

– Vil dere ha **juling** kanskje? spurte jenta.

Guttene trakk seg litt nervøst tilbake.

– Eller **foretrekker**¹ dere et **kyss**² hver, sa jenta.

Nils og vesle Jens så **skrekkslagne**¹ på **hverandre**², og da jenta kom **nærmere**¹, løp **som om**² en heks **skulle vært i hælene på dem**³. Og mens de løp, hørte de tydelig jentas klare **latter**.

I skolen satt den nye jenta to **pulter** foran Nils og vesle Jens. De to guttene satt og **stirret** på henne hele dagen.

Det var tydelig at de **pønsket på hevnen**.

– Kanskje vi kan legge en brukt **tyggegummi** på stolen hennes, **foreslo** vesle Jens.

Nils **ristet på** hodet.

– Nei, sa han. – Den oppdager hun bare. Det ville vært bedre å **helle**¹ vann i **støvlene**² hennes når de står i gangen.

Og det gjorde de. Men dagen etter var deres egne støvler stoppet så hardt med snø at de måtte **sitte igjen** en hel stund etter skoletid for å **pirke** snøen ut av støvlene.

– **Æsj**¹, sa vesle Jens. – Det er nesten verre enn **lim**².

– Lim, sa Nils og stirret på vesle Jens. – Sa du lim? **Oi**, mann – nå har jeg det! Vi smører lim på stolen hennes i morgen!

– Ja, men da henger hun jo fast, sa vesle Jens.

– Akkurat, sa Nils og **klukket**¹ av **fryd**². – Så må hun gå rundt med stolen resten av dagen!

De to guttene **klappet**¹ hverandre på **ryggen**² av **begeistring** da de gikk hjemover.

Dagen etter møtte Nils og vesle Jens svært tidlig på

leeg

¹ midden/laat in; ² nam ... zijn intrek;

³ verhuiswagen

¹ meubels; ² meer van dat soort

¹ kleine; ² in de buurt

gebeurde

kreeg hen in de gaten

kwam naar hen toe

staren

door elkaar

een pak slaag

¹ verkiezen; ² zoen

¹ doodsbang; ² elkaar

¹ dichterbij; ² alsof;

³ hen op de hiel en zat

lach

lessenaars

staarden

op wraak broedden

kauwgom

stelde ...voor

schudde

¹ gieten; ² laarzen

nablijven

peuteren

¹ uitroep van afskeer; ² lijm

uitroep van verbazing en vreugde

¹ gniffelen; ² plezier

¹ sloegen; ² de rug

enthousiasme

skolen. De kom seg inn i klasserommet, og mens vesle Jens **holdt utkikk etter læreren**, smurte Nils lim på stolen til den nye jenta.

Boksen med lim gjemte de i et **skap** i klasserommet.

– Så, sa Nils og **gned**¹ seg i hendene. – Det skal bli **gøy**² å se ansiktet hennes.

– Jo, sa vesle Jens. – Det skal bli veldig gøy å se ansiktet hennes.

De gikk ut i **skolegården** igjen.

Da **timen** begynte, satt den nye jenta alt på stolen sin.

Nils og vesle Jens **holdt øye med**¹ henne, og **en gang imellom**² så de på hverandre og **flirte**³.

Det var stille og **fredelig** i klasserommet. Barna skrev i **heftene**¹ sine, og læreren **halvsov**². Men for Nils og vesle Jens var det den lengste timen de hadde hatt i hele sitt **liv**.

Da timen var over, var de helt stive av spenning.

– Nå skjer det, **hvisket** vesle Jens til Nils.

Men det skjedde ikke noe. Den nye jenta reiste seg – og stolen hennes ble stående på **gulvet**. Ikke så mye som en liten **flik**¹ av **kjolen**² ble hengende fast. De to guttene stirret med åpne munnar etter henne da hun gikk ut av klassen.

– Æsj, sa Nils. – For et dårlig lim!

– Du ... Nils, hvisket vesle Jens. – Jeg tror at **buksene** mine henger fast i noe. Han prøvde å reise seg opp, men stolen hans fulgte med.

– Du, hvisket Nils. – Det gjør buksene mine også!

– Hør, dere to, sa læreren. – Hvorfor går ikke dere også ut i skolegården sammen med resten av barna?

– Ææh ..., sa Nils med svak stemme. – Det kan vi ikke.

– Hva? sa læreren. – Hvorfor kan dere ikke det?

– Åæh ..., sa vesle Jens. – Fordi at vi henger fast.

– Hva skal det bety? spurte læreren og **rynket pannen**.

– Vi ... vi vet ikke riktig, sa guttene.

Og så reiste begge to seg opp for å vise læreren hvordan stolen hang fast i buksene.

– Det var da merkelig, sa læreren. – Prøv å trekke i stolene.

Guttene **rev og slet** i stolene sine og hoppet rundt på gulvet, men ingenting hjalp: stolene **fortsatte å henge fast** i buksene.

– Det er godt lim likevel, **mumlet**¹ vesle Jens **lavt**².

– Mmm, sa læreren. – Jeg skjønner ikke hvordan det er skjedd, men buksene må av, for stolene får dere ikke med dere hjem.

keek of de lerares niet op komst was

kast

¹wreef; ²leuk

het schoolplein

de les

¹hielden ... in het oog

²nu en dan; ²grijnsden

vredig

²schriften; ³dommelde

leven

fluisterde

de vloer

¹stukje; ²de jurk

broek

fronste zijn voorhoofd

rukten en trokken

bleven vast hangen

¹mompelde; ²zachtjes

... Og slik skjedde det at Nils og vesle Jens den dagen måtte løpe hjem fra skolen uten bukser. Men det var ikke det **verste**. Det verste var at mens de løp, hørte de helt tydelig latteren fra den nye jenta bak seg.

ergste

Hvorfor havet er salt

Et vietnamesisk eventyr

Det var en gang¹ en **kullbrenner**². Hver dag gikk han ut i skogen og **hogde**¹ ned trær som han brente til **kull**². En dag da han skulle hogge et tre, kom en **ånd** ut av treet. Ånden var veldig **sint**¹ og sa: "Du får ikke **lov**² til å **ødelegge**¹ mitt hus! Hogger du ned treet for å **tjene**² penger?"

¹ er was eens; ²kolenbrander
¹ hakte; ² houtschool
geest
¹ boos; ² toestemming
¹ vernietigen; ² verdien

"Ja, jeg lever av å hogge trær og brenne dem til kull," svarte kullbrenneren.

"Hvor **mye** tjener du på det? Og hva er det du skal kjøpe for de pengene du tjener?" spurte ånden. Kullbrenneren svarte: "Hver gang jeg brenner kull, kan jeg selge det og kjøpe noen kilo **ris** med pengene." "**Stakkars deg!**" sa ånden. "Nå gir jeg deg en liten **flaske**¹. Ta den med deg hjem. Når du **ønsker**² deg noe, kan du **bare** si fra til flasken, og da får du det. Men du må huske å si "**Stans!**". Det er **livsfarlig**² hvis du blir for **grådig** og ikke ber flasken om å stanse."

veel

rijst
arme man
¹ fles; ² wenst
gewoon
¹ stop; ² levensgevaarlijk
inhalig

Kullbrenneren gikk hjem. Hver dag sa han til flasken at han ønsket seg ris og salt. Straks kom det ris og salt fra flasken. Han husket alltid å si "Stans!" når han hadde fått det han ville ha.

Han fikk både nok til seg selv og til å selge til naboene. Han tjente så mye penger på dette at han kunne bygge seg nytt, stort hus.

En av naboene hans var kjøpmann, og han merket at både kullbrenneren og noen andre **sluttet å kjøpe** ris og salt hos ham.

niet langer ... kochten

Da han så at kullbrenneren bygde seg et nytt hus, prøvde han å finne ut hvordan dette kunne henge sammen. Til slutt fikk han vite om den magiske flasken, og han **bestemte seg** for å stjele den.

besloot

Kjøpmannen reiste ofte til andre land for å **handle**, og rett før han skulle ut på en av reisene sine, fikk han en hund til å **liste seg inn** i huset til kullbrenneren og stjele den magiske flasken.

handeldrijven
binnensluipen

Flasken tok han med seg **om bord** i en båt og seilte **av sted**¹. Da han var kommet **ut på havet**², tok han **fram**³ den magiske flasken og bad den gi ham **massevis av**⁴ salt som han kunne selge når han kom fram. Straks **sprutet** det fram salt fra flasken. Snart ble hele båten full av salt. Men han hadde ikke lært å si "Stans!", og til slutt ble hele båten så full av salt at den sank.

aan boord
¹ weg; ² op zee; ³ haalde ... tevoor-
schijn; ⁴ heel veel

spoot

Flasken sank også og ble liggende på **havbunnen**. Og der ligger den ennå og spruter salt **den dag i dag**.

de bodem van de zee
tot op de dag van vandaag

Sol, sol, kom igjen

Dit is een bekend kinderliedje

Sol, sol, kom **igjen**,
solen er min beste venn.
Bort med **skyer**, paraplyer,
hold nå opp å regne.
Sol, sol, kom igjen,
solen er min beste venn.
Varm meg her og varm meg der,
og varm meg **alle steder**.

weer terug

wolken

overal

Tidsmaskinen

En dag da jeg satt i **hagen** med en flaske øl i hånden hendte det noe rart. Plutselig **lynte**¹ det over **hodet**² mitt. En **slags** maskin kom ned. Jeg gikk inn i den og så et rom **fullt**¹ av **knapper**². Jeg **trykket**³ på en knapp og hørte en merkelig **lyd**¹. Maskinen begynte å **dure**². Etter en stund ble det stille igjen. Jeg gikk ut. Jeg visste ikke hvor jeg var.

de tuin
¹ bliksemde; ² hoofd
soort
¹ vol; ² knoppen; ³ drukte
¹ geluid; ² gonzen

Jeg så mennesker og roboter som løp i alle **retninger**. Da kom en mann til meg og sa at **Jorden**¹ kom til å² eksplodere. Jeg skulle bli med ham. Etter en stund kom vi til et stort **romskip**¹. Mannen **vinket**² meg inn. Det var mye folk inne i dette romskipet, men jeg fikk plass. Etter en stund merket jeg at romskipet **beveget seg**...

richtingen
¹ de aarde; ² zou
¹ ruimteschip; ² wenkte

zich bewoog

Reisen tok flere **uker**¹, men til slutt **var vi fremme**². Noen sa at vi var kommet til en planet i et annet **solsystem**¹. Planeten het Atalanti. "Hvorfor skulle vi **hit**² da?" spurte jeg. "Fordi **ozonhullet**³ over Antarktis har blitt so stort at Jorden kommer til å bli helt **ødelagt**. Derfor måtte vi **flykte**¹ hit." var **svaret**² jeg fikk.

¹ weken; ² kwamen we aan
¹ zonnestelsel
² hierheen; ³ het gat in de ozonlaag
vernietigd
¹ vluchten; ² het antwoord

Etter en stund forlot vi romskipet. Jeg så meg rundt. Jeg så mange planter som vi ikke hadde på Jorden. Marken vi gikk på var grønn og mye **mykere** enn på Jorden. Planetens **innfødte**² lignet ikke på grønne **marsmenn**². De hadde litt **til felles**¹ med oss mennesker: ingen **ører**², to **munner**, fem øyne. De så nesten ut som store firkanter med **hjul** på.

zachter
¹ inboorlingen; ² marsmannetjes
¹ gemeen; ² oren;
 monden
 wielen

Plutselig ble jeg **løftet opp** i noe som så ut som en **flygende tallerken**. De store firkantene med hjul på som var der så på meg og begynte å **pipe**¹. **Nettopp**² da begynte jeg å **nyse**¹. **Vesenene**² så forundret på meg. Da kom det **en til**¹. Han ga noen **tegn**² og så gikk de alle inn i et annet rom. Var de **sinte** på meg? Jeg var helt alene nå, og jeg var nervøs...

opgetild
 vliegende schotel
¹ fluiten; ² precies
¹ niezen; ² de wezens
¹ nog één; ² tekens
 boos

Etter noen minutter begynte jeg å se meg **nærmere** om. Jeg så en rar maskin. Jeg gikk bort til den. Den hadde en stor, rød knapp som het "START". Jeg trykket på den – det kunne ikke være noe farligere det enn å være her. Og da begynte det å dure igjen. Etter noen minutter **sluttet** det. Jeg gikk ut. Jeg var i hagen min igjen. Ølflasken i hånden min var **tom** og alle de andre flaskene som lå **ved siden av** stolen min var også helt tomme...

nader

 ophouden
 leeg
 naast

Markus – en skrekkehistorie

Kapittel 1

Markus, 13, moren, 35 og hunden Janko, 2, bor i en **tett** skog **på landet**. Mai har kommet og det begynner å bli **tørt** i skogen.

dicht
 op het platteland
 droog

Mor kommer fra butikken. Janko er helt **gal** for mor har kjøpt hundebein til ham.

opgewonden

"Mor! Hvor er **hjelmen** min?" roper Markus fra gangen.

"Den ligger på gangen oppå **hylla**".

"Men jeg har jo lett der."

"Da har du ikke lett godt nok, for jeg så den **i sted** da jeg gikk inn."

Markus går til gangen og der ligger hjelmen.

"Så rart", tenker Markus.

helm
 de plank

zonet

Markus går ut i garasjen og **henter**¹ **crossen**¹. Han begynner å kjøre inn i skogen. I dag skal han ta en annen vei enn han pleier.

¹ haalt; ² zijncrossfiets

Kapittel 2

I skogen kjører Markus rett ned i et stort **hull**. Han **besvimer**¹. Da han våkner hører han et **brøl**²....

"Det må være en bjørn," tenker Markus.

kuil
¹ valt flauw; ² gebrul

Plutselig ser han et grønt **vesen**, så ser han mange.
Markus springer av sted, men vesenene **kommer etter**.
Han må **springe**¹ så fort han kan for å **komme seg**
unna² vesenene. Plutselig ser han et lite **skur**³.
Der kan han kanskje gjemme seg...

Kapittel 3

Da han kommer inn, ser han en trapp. Han går opp.
Plutselig står han midt i et stort rom. **Utenfra** så det ut
som at det bare var et lite rom der.

Han ser en liten dør. "De stygge vesenene **kommer seg**
sikkert **ikke inn dit**" tenker han.

Han **krabber**¹ inn. Inne der ser han mange **mus**². Han
springer til et annet rom. Men musene følger etter.
"Musene" blir veldig store. De blir bare større og større.
Til slutt blir de **monstre**.

"Å, nei", roper Markus, "de vesenene kan alt! De
forvandlet seg til¹ mus **så**² vi skulle tro de var mus."
Vesenene går **sakte**¹ mot Markus. Han blir **livredd**².
"Hva skal vi gjøre nå?" sier han stille.

Musene er nå større enn ham!
"Neiii!" skriker Markus.

Plutselig **spretter** døra **opp** og det kommer ca 10
politimenn inn. Alle har pistol og skyter mot muse-
monstrene. Monstrene dør.

Kapittel 4

Markus blir med på politistasjonen. Politiet sier at det
var noen som hadde **sommerhytte** i skogen som hadde
sett noe rart og ringt dem.

Markus blir kjørt hjem. Han sitter på **stua** nå.
"Politiet sa ikke hva de skulle **gjøre av** musene" tenker
han. Plutselig hører han et stort **brak** og døra spretter
opp. Musene er der igjen. Men nå er de dobbelt så store.

"Neiii! Monstrene har **levd opp** igjen," skriker Markus.
Et monster griper ham og **river** av ham hodet og
stapper det inni munnen sin. Så begynner det å spise
resten av Markus.

Moren kommer inn i gangen. Det siste hun ser av
sønnen sin er føttene som henger ut av munnen til
musa. Nå er det hennes **tur**.

wezen
komen achter hem aan
¹lopen
²ontsnappen aan; ³schuur

van buitenaf

geraken daar niet door

¹kruipt; ²muizen

monsters

¹veranderden zich in; ²opdat
¹langzaam; ²doodsbang

vliegt ... open

zomerhuis(je)

de woonkamer
doen met
lawaaï

groot geworden
rukt
stopt

beurt

Brente skriver et brev

Hei Anne!

Nå er jeg **endelig**¹ i Oslo. Jeg bor her hos en **vennlig**² gammel dame. Hun heter Gro og er over sytti år. Hun har et stort gammelt hus med syv rom. Jeg har et fint, stort rom med utsikt over en vakker park med mange pene trær.

¹ eindelijk; ² vriendelijk

Det bor to andre utenlandske studenter her, en **jente** fra Finland og en gutt fra Danmark. Tarja er her fordi hun jobber i et finsk firma, og Bjørn fordi han har en norsk venninne. **Heldigvis** kan Tarja svensk og vi tre snakker alltid norsk – svensk – dansk med hverandre. Det er av og til litt vanskelig å forstå dansk, men **stort sett** går det bra.

meisje

gelukkig

over het algemeen

Nå sitter jeg på en **kafé**¹ og spiser et **billig**² men godt **ostesmørbrød**¹. Oslo er en **ganske**² dyr by og det er ikke lett å finne kaféer med billig mat.

¹ cafetaria; ² goedkoop
¹ broodje met kaas; ² erg

Det er fint vær her i dag. Hvordan er det i Stockholm? Kommer du til Oslo **snart**? Skriv eller ring. Jeg har telefon: 33 98 76 54. Adressen min er: Ibsenvei 21 0375 Oslo 3

spoedig

Hjertelig hilsen

Bente

Kasper, Jesper en Jonathan

Kinderprogramma's zijn erg geschikt als luisteroefening voor wie nog niet zo lang Noors studeert: de uitspraak is gewoonlijk standaard Oost-Noors, het tempo ligt laag, de woordenschat is eenvoudig gehouden. Hieronder een uittreksel uit het in de jaren 50 door Thorbjørn Egner gecreëerde en nog steeds erg populaire Kardemomme by. Kasper, Jesper en Jonathan zijn drie broers en alledrie dieven. Ze maken de stad onveilig, maar uiteindelijk verzoenen ze zich steeds weer met de wet. In dit fragment van een verhaal dat NRK een aantal jaren geleden uitzond, zijn ze net door politiecommandant Bastian opgepakt. Het is een uitzonderlijke situatie voor Kardemomme by, waar normaal gesproken nooit iemand in de gevangenis belandt.

Imens hadde politimester Bastian vært til firma Berg og nå kom han tilbake med **vaskesaker**.

– Så her er **vaskefat**¹, sa han, og her er **mugge**² med vann, og her er børste og **såpe**.

Kasper prøvde enda en gang til å protestere.

– Det er helt **unødvendig**, sa han.

Men fru Bastian smilte og sa:

ondertussen
toiletbenodigdheden
¹ (draagbare) wasbak; ² kan
zeep

overbodig

– Vi setter vaskesaker her i **kroken** så kan dere vaske dere når dere får **lyst**.

– Og hvis dere **trenger**¹ mer vann, så bare **si fra**², sa Bastian.

Og så gikk han og fru Bastian, og **røverne** var alene igjen.

– Vi har det i **grunnen** veldig hyggelig her, sa Jesper.

– Ja, det har vi, sa Kasper. Det er nesten som om vi skulle være **skikkelige** folk.

– Det er nesten så. Jeg får lyst til å vaske meg litt og **pusse** meg litt, sa Jonathan.

– Ja, **sånn** er det med meg også, sa Jesper.

– Vaske seg er **tull**, sa Kasper.

– Men **siden**¹ fru Bastian er så **snill**², så kanskje vi skulle prøve litt allikevel, sa Jonathan. **Sånn bitte lite grann** vaske litt, mener jeg.

Og så **helte** de vann i vaskefatet, og snart var alle tre i **gang** med vaskingen.

De vasket ganske grundig. Jesper **tørket** hele hodet ned til **til og med ørene**.

– Jeg syns det var ganske **deilig** å bli ren, sier Jesper.

– Ja, sier Kasper, og så er det akkurat som jeg hører bedre nå etterpå.

– Også så pene som vi er blitt, sier Jonathan. Han står foran **speilet**¹ og **speiler seg**².

Ja, de var blitt så rene at de var nesten ikke til å **kjenne igjen**¹. Og det gjør **ikke** politimester Bastian **heller**², da han kom inn for å se hvordan de hadde det.

– Men, men han der kan da ikke være én av dere, sier han.

– Jo, sier Kasper, det er én av oss. For det er Jesper.

– Han har bare vasket seg, sier Jonathan.

Og så ler de alle fire.

– Ja, vi har det veldig godt hos dere, politimester, sier Kasper.

– Det er bra, sier Bastian.

– Og så er det så hyggelig å kunne snakke med andre mennesker, sier Jesper. Før snakket vi bare med hverandre da, og aldri med **noen ellers**.

– Ja, det er sant det, sier Kasper.

– Og så er det så deilig å få mat, sier Jonathan.

– Ja, fru Bastian er veldig snill, sier Kasper.

Og det er politimester Bastian **enig** med ham i.

– Det er bare én ting som jeg synes er **sorgelig**, sier Jesper. Og det kan jeg ikke **la være** å tenke på. Mens vi er her og har det godt, så ligger den **stakkars løven** hjemme i huset vårt og er sulten.

de hoek

zin

¹ nodig hebben; ² laat het weten

de rovers

eigenlijk

fatsoenlijk

(tanden) poetsen

zo

onzin

¹ aangezien; ² vriendelijk

zo'n heel klein beetje

goten

aan de gang

afdrogen

zelfs de oren

verrukkelijk

¹ de spiegel; ² bekijkt zichzelf in de spiegel.

¹ herkennen; ² ook niet

iemand anders

akkoord

jammer

nalaten

arme leeuw

– Det er ikke så bra, sier Bastian.
 – Kan ikke De være så snill og arrestere den også?
 Men da ble Bastian litt **forskrekket**.
 – Det er dessverre helt **umulig**, sier han, en løve er ikke **et sånt dyr** som man kan arrestere.
 – Den er ganske snill, sier Jesper.
 Men Bastian **holder på sitt**.
 – En løve er en løve, sier han. Den må nok heller være der ute i røverhuset så lenge til dere kommer tilbake dit.
 Men Jesper kan heller **få lov** til å gå ut til den en tur hver dag med mat.
 – Jeg har ikke noen mat til den, sier Jesper.
 Men Bastian lovet å skaffe litt løvemat.
 – Jeg skal snakke med **pøsemakeren** og med bakeren, sier han. Så kan det vel hende at dere får noen **kjøttbein** og gamle brød.
 Og så **gikk** Bastian **av sted**.

bang
 onmogelijk
 het soort dier

 blijft bij zijn standpunt

 toestemming krijgen

 de worstenmaker
 botten

 vertrok

Tommeliten

naar A P. Chr. Asbjørnsen

Det var engang en kone som hadde en eneste sønn, og han var ikke lenger enn en **tommelfinger**; derfor kalte de ham **Tommeliten**¹. Da han var blitt gammel **nok**², sa moren til ham at han skulle begynne å tenke på å **gifte seg**.

er was eens
 duim
¹ Klein Duimpje; ² genoeg
 trouwen

Da Tommeliten hørte det, ble han **glad**¹. De **fikk fatt i**² **hest**¹ og **vogn**² og **reiste avsted**³, og moren satte ham på **fanget**. De skulle reise til et slott hvor det bodde en fin prinsesse, men da de var kommet **et stykke på veien**¹, ble Tommeliten **borte**². Hun **lette**³ lenge etter ham og ropte på ham, og **gråt** fordi hun ikke kunne finne ham igjen. "Pip, pip!" sa Tommeliten, han hadde gjemt seg i **manen** på hesten. Han kom han fram og måtte love moren at han ikke skulle gjøre det oftere.

¹ blij; ² kregen ... te pakken
¹ paard; ² kar; ³ vertrokken
 schoot

¹ een eindje onderweg; ² weg; ³ zocht
 huilde

Da de hadde kjørt et stykke til var Tommeliten borte igjen. Hun lette etter ham, ropte og gråt, men borte var han. "Pip, pip!" sa Tommeliten, og hun hørte at han lo, men hun kunne ikke finne ham igjen. "Pip, pip, her er jeg da," sa Tommeliten. Han satt i **øret** på hesten. Han måtte love at han ikke skulle gjemme seg oftere, men da de hadde kjørt et stykke, var han borte igjen! Moren lette og gråt og ropte på ham; men han var borte og ble borte, og hun kunne ikke finne ham.

de manen

 het oor

"Pip, pip, her er jeg da," sa Tommeliten. Men hun kunne ikke skjønne hvor han var, for det var så **utydelig**. Hun lette, og han sa: "Pip, her er jeg" og lo fordi hun ikke

onduidelijk

kunne finne ham igjen. Men da **nøs** hesten, og den nøs Tommeliten ut, for han hadde satt seg i det ene **neseboret** på hesten. Moren tok ham nå og gjemte ham i en **pose**¹: hun **visste ingen annen råd**²; for hun skjønnte at han ikke kunne være annet enn det han var.

niesde

neusgat

¹ zak; ² zag geen andere uitweg

De kom til slottet, og det ble snart **forlovelse**. Prinsessen syntes han var en vakker liten gutt. Det **varte** ikke lenge før det ble **bryllup** heller.

verloving

duurde

bruiloft

Da de skulle spise middag i bryllupet, satt Tommeliten **til bords**¹ ved siden av prinsessen. Da han **skulle til å**² spise, kunne han ikke **nå opp**³, og han hadde ikke fått en **bit**⁴, hadde ikke prinsessen hjulpet ham opp på bordet.

¹ aan tafel; ² zou beginnen met

³ iets vastnemen (wat op de tafel stond); ⁴ stukje

Nå kunne han spise av **tallerken**, men så kom det inn et stort, stort **grøtfat**, og det kunne han ikke nå opp i. Men Tommeliten visste råd; han satte seg på kanten. Men så var det et **smørøye** midt ute i fatet; det kunne han ikke rekke, og så måtte han sette seg ute på kanten av smørøyet.

het bord

schaal met havermoutsepap

een likje boter

Men **rett som det var**, kom prinsessen med en stor skje grøt og skulle **dyppe** den i smøret, og så kom hun nær Tommeliten, så han falt ned og **druknet** i smørøyet.

plots

dompelen

verdrinken

Den svarte katten Silje og den hvite katten Linn

I en skog bor en svart katt som heter Silje og en hvit **hare**¹ som heter Anna. De er **bestevenner**² og de leker alltid sammen. Alle i skogen synes at de skal være venner for alltid!! Silje er veldig **snill**. Hun hjelper alltid andre, men hun er ikke så pen.

¹ haas; ² hele goeie vrienden

lief

En dag kommer en hvit katt i skogen. Hun er så pen at alle vil være sammen med henne. Silje og Anna hører at det kommer en annen katt i skogen. Silje er veldig glad for at hun kan få en ny venn som ser ut som henne. Silje var den eneste katten i skogen før den hvite katten kom. Silje og Anna kommer og **hilser på** den hvite katten.

begroeten

Silje sier: "Hei, jeg heter Silje og hun heter Anna. Vi bor i skogen. Hyggelig å møte deg! Hvor kommer du fra?" "Jeg heter Linn. Jeg kommer fra **storbyen**¹ **utenfor**² skogen." sier den hvite katten. "Storbyen?" spør Anna. "Jeg vil gjerne besøke deg. Du og Silje er **veldig like**. Har storbyen flere katter?"

¹ de grote stad; ² buiten

lijken erg op elkaar

Linn er overrasket: "Er Silje og jeg like? Nei, vi er helt **forskjellige**!! Vi ser forskjellige ut, vi bor på forskjellige

verschillend

steder. Vi har forskjellig kultur!"

Silje er ikke så glad, men hun smiler **fortsatt**. Etter noen timer drar Silje og Anna hjem. De hører mange ting fra Linn, om storbyen og om **levemåten** i storbyen. Anna er veldig glad for at hun får vite mer om livet utenfor skogen, men Silje er litt **sur**. Linn sier at i storbyen ser alle katter ut som henne selv. Silje føler seg litt **underlegen**.

Silje føler seg litt **forvirret**. Fordi disse dagene sier ofte Anna at hun ikke har tid til å leke med Silje!! I dag spør Silje igjen om Anna kan leke med henne, men Anna sier også at hun ikke har tid, hun må **vaske** huset sitt. Silje **er litt lei seg**, men hun smiler.

Etter at Silje har spurt Anna, går Silje en tur opp i fjellet for å få litt frisk luft. Når hun kommer tilbake, ser hun at Anna og Linn går sammen ved siden av elva. Silje er overrasket. Hun løper til Anna og spør: "Du sier at du ikke har tid til å leke sammen med meg, at du må vaske huset ditt?"

Anna blir rød i ansiktet og sier ingenting. Linn sier: "Forstår du ikke det? Anna og du passer ikke sammen. Du er jo helt svart, men hun er helt hvit som jeg. Vi passer veldig godt sammen. Vi er bestevenner. I storbyen sier de at svarte katter er veldig ulykkelige!" Silje ser på Anna, men hun sier fortsatt ingenting. Silje **gråter** og løper hjem.

Silje er veldig lei seg. Anna er hennes bestevenn, men nå vil Anna være sammen med Linn.

Silje vil være hjemme for alltid! Men moren hennes sier at hun må gå ut for å få litt frisk luft. Moren hennes **tvinger** Silje ut. Når Silje går langs elva, hører hun noen skrike: "Hjelp meg! Hjelp meg!"

Silje tenker: Denne **lyden**! Det er Anna. Hva har skjedd med henne? Silje løper til stedet som lyden kommer fra. Hun ser at Anna faller i elva og Linn står fast på **elvekanten**¹. Silje **engster seg**² og spør: "Hvorfor hjelper du henne ikke? Dere er jo bestevenner!"

"Jeg kan ikke svømme, du vet at katter er redde for vann!" sier Linn. **Etter at hun har snakket ferdig**, løper hun fort inn i skogen og kommer aldri tilbake!

Silje vil ikke se at Anna **dør**, hun hopper ut i elva og hjelper Anna. Men Silje kan ikke svømme, hun **holder**

nog altijd

de manier van leven

stuurs

minder goed

in de war

schoonmaken

vindt het jammer

huilt

dwingt

geluid

¹ de kant van de rivier; ² is geschrokken

Nadat ze dit gezegd heeft

sterft

staat op het punt om verdrinken

også på å drukne.

Nå kommer en **delfin** i elva, og delfinen hjelper Silje og Anna opp på land. Når de begge to er **trygge**, sier Anna til Silje: "**Beklager** at jeg forlot deg, jeg skulle ikke **høre på** Linn. Beklager!!"

Silje smiler og sier: "Det går bra, **alle gjør feil!** Er vi bestevenner igjen?" Anna **gråter**¹: "Ja, **selvfølgelig**²!"

Silje og Anna er bestevenner igjen. De liker hverandre mer enn **før**¹, og de lever **fredelig**² i skogen. Og Linn er ikke populær nå! Alle vet at hun forlot Anna, og alle **ser ned på** henne. Derfor må hun tilbake til storbyen!

dolfijn
veilig
het spijt me
luisteren naar

iedereen maakt fouten
¹ huilt; ² natuurlijk

¹ voordien; ² vreedzaam
kijken neer op

Historien om en ensom hare

I en liten skog, ikke langt fra en elv bor en ung, hvit **hare** som heter Juli. Juli er alene, uten familie og venner, er hjemme hele tida og går ikke ut. Juli er redd for å snakke med andre, men **en gang** går han ut. Når han går i skogen, møter han et lite **ekorn** som hopper i trærne, og Juli vil snakke med henne, men hun er kanskje redd og **flykter**. Da går han videre og videre, men møter ingen. Han er **sliten**¹ og vil **slappe av**² litt, og han setter seg på en stein. Han setter seg, men fort står han opp med et **høyt skrik**¹, fordi **det viser seg at**² det ikke er en stein han sitter på, men et **pinnsvin**. Pinnsvinet begynner å skrike til Juli:

- Hei! Kan du se hvor du sitter?

- **Beklager**, jeg ville bare slappe av litt og trodde at dette var en stein.

- Ser jeg ut som en stein? roper pinnsvinet **opprørt**.

- Nå vet jeg at det ikke er det, sier haren.

- Hva gjør du alene i denne skogen? - spør pinnsvinet.

- Jeg har **verken** venner **eller** familie, jeg bor der ved siden av elven. Jeg har ikke vært ute **før** fordi jeg alltid er redd, men i dag **våget** jeg meg ut en tur. Jeg ville snakke med noen, men jeg møtte ingen som ville snakke med meg, forklarer Juli.

- Jeg bor samme med broren min. Hvis du vil, kan broren min og jeg snakke med deg, sa pinnsvinet.

- Er du seriøs du? Nå blir jeg glad.

Pinnsvinet viser haren rundt i området der hvor han bor, og de går til pinnsvins hus for å møte broren hans. De tre leker sammen, ler og snakker om mange ting og lærer hverandre å kjenne. Juli foreslår at de skal møtes neste dag. De blir venner og tilbringer mye tid sammen.

haas

op een dag
eekhoorn

vlucht weg
¹ moe; ² uitrusten;

¹ luide schreeuw; ² blijkt
stekelvarken

het spijt me

verontwaardigd

noch ... noch
vroeger
waagde

Pinnsvinene **flytter til og med** til stedet der hvor haren bor, og da bor de **ved siden av** hverandre, ved siden av elven. Juli får to gode venner og er ikke alene nå, så kan han være glad og vil ikke **kjede seg** og er ikke redd for andre dyr.

verhuist
naast
zich vervelen

Din vise

Dit nummer van de Noorse zanger en componist Lillebjørn Nilsen (1950) was erg populair in het begin van de jaren 70 van de vorige eeuw:

Her står jeg i kveld
for du har bedt meg å komme.
For å synge en sang til deg
som sitter og ser på meg.
Vil du love å smile?
vil du love å le litt?
Vil du love å synge litt **og**
i **omkvedet** som kommer nå?

ook
refrein

Og lang var din dag.
Men nå er det **endelig** kvelden.
Så hør på en sang til deg
som sitter og ser på meg.
Vil du love å glemme?
Vil du love å drømme?
Vil du love å elske din **neste**,
for det er vel kanskje det beste?

eindelijk

naaste

Og langt har jeg reist.
Et fly **bar** meg hit til byen.
For å synge min sang til deg
som sitter og ser på meg. Vil du love å **lytte**?
Vil du love å tenke?
Vil du love å huske min sang,
for kanskje vi **treffes** en gang?

droeg

luisteren

ontmoeten we elkaar

Gratulerer med dagen!

J: **Gratulerer med dagen**, Anne! Hvor gammel blir du **egentlig**?

gelukkige verjaardag
eigenlijk

A: Hvor ung mener du! 24 år.

J: Her får du en liten gave. Vær så god.

A: Tusen takk. Så hyggelig at du gir meg en gave! Men hvordan vet du at jeg **har fødselsdag** i dag?

jarig ben

J: Det er ikke lett å **skjule** noe fra meg!

verbergen

A: "Norge i bilder" – en fin bok.

J: De et mange vakre bilder i den og teksten er lett å forstå. Det er et kort fra meg iden. Kan du lese det?

A: Ja, selvsagt. "I livet **går skjønnheten til grunne**, men ikke kunsten." Har du skrevet denne teksten?

wordt de schoonheid vernie-tigd

J: Nei, det er Leonardo da Vinci som har skrevet dette.

A: Klokken fire går vi en liten tur ned til byens sentrum. Isen på en av restaurantene der er **kjempegod**. Jeg **spanderer!**

enorm lekker
trakteer

J: En god idé. Og været er også fint. De regner ikke i dag. Sommeren i Norge kan være bra.

A: Ja, men den er for kort. Og våren er også for kort. Og høsten er for lang. Men vinteren, den er fin, **i alle fall** når det er mye snø!

in elk geval

Musene på soverommet

Berit og Arne er på **hytta**. Klokka er elleve om natta.

het vakantiehuisje

Berit: Arne!

Arne: Ja, kjære? Hva er det?

Berit: Hørte du det ikke?

Arne: Nei.

Berit: Jeg hørte **mus**. Er det mus her i huset? Vi må stå opp og finne den. Hvor kan den være? **Uff da**. Der er den. Ser du? Der borte, til venstre for den gamle røde stolen i hjørnet.

muizen
jakkés

Arne: Men, Berit! Det er jo bare en liten mus! Den er ikke **farlig**.

gevaarlijk

Berit: Å nei, nå sitter den under senga. Vær så snill, Arne! Få den ut av huset! Jeg vil ikke sove her med en stygg mus under senga. **Æsj!** Håper den ikke biter meg!

bah

Arne: **Ta det med ro!** Se der! Den løper til døra. Og nå er den på kjøkkenet og **leter etter ost**. Gi meg litt tid. (Han går ut på kjøkkenet.)

maak je niet druk
zoekt naar; kaas

Hvor er du, lille mus? Kom hit, så skal du få et lite stykke deilig kake!

Berit (fra soverommet): Kanskje den er på det lille bordet ved siden av vinduet? Der ligger jo **smørbrødet** som lille Nils ikke ville spise til middag.

Arne: Ja. Du har rett! (Han går langsomt mot bordet.) Å nei, **den fikk øye på meg!** Og nå er den borte igjen!

Berit: Se om den ikke er bak ovnen, eller kanskje bak det nye blå skapet ved døren!

Arne (Han ser bak ovnen.): Nei, her er den ikke! (Han ser bak det blå skapet.) Her er den heller ikke.

Berit: Hva skal vi gjøre? Jeg har allerede sagt at jeg ikke kan sove med en mus in huset!

Arne: Jeg går og henter den store grå katten til Tove Ås, som har hytte nede ved elva.

Berit: Men du vet jo at jeg er både redd katter og veldig allergisk!

Arne (**himler med øynene** og **sukker** dypt)

de boterham (met beleg)

hij heeft me gezien

slaat zijn ogen ten hemel; zucht

Troya

Troya var en hund som jeg og min kone fikk hjem på gården i 1995. Troya var en type hund som alltid holdt seg i **bakgrunnen** og du merket nesten ikke at hun var **til stede**.

Jeg har alltid vært glad i **spaserturer**¹ over **vidda**². En tidlig morgen i november 2001 dro jeg ut på vidda mellom Ringebu og Østerdalen. **Terrenget** kjente jeg godt og det gjorde også Troya. Jeg hadde med meg hunden mest fordi hun gjerne alltid ville være med.

Etter en fem timers **vandring**, tok vi en lunsj i 1.400 meters **høyde**. Det var sol og deilig vær, så etter maten la jeg meg ned for å hvile litt.

En stund senere våknet jeg **av at**¹ Troya **slikket**² meg i ansiktet. Jeg var **iskald**¹. Været hadde helt **slått om**², det var **tåke**¹ og iskald **regn**² i lufta. **Sikten**³ var så dårlig at jeg **bestemte meg** for å bli på stedet en stund i håp om at været skulle bli bedre.

de achtergrond
aanwezig

¹wandelingen; ²de hoogvlakte

het terrein

voettocht
hoogte

¹omdat; ²likte
¹ijskoud; ²omgeslagen
¹mist; ²regen; ³het zicht
besloot

Troya hadde lagt seg helt **inntil** meg og jeg merket at hun så på meg med **forstandige** øyne hele tiden. Det var nesten som om vi snakket sammen. Jeg skjønnte at hun ville vi skulle begynne å gå.

tegen
verstandige

Jeg likte **situasjonen** dårlig. Iskaldt som det var og det **virket** som det bare skulle bli verre og verre. Da klokken passerte fire på ettermiddagen bestemte jeg meg for å begynne å gå. Jeg så Troya inn i øynene og sa "la oss gå hjem".

de situatie
leek

Tåken var så **tykk**¹ at jeg **knapt**² så ti meter foran meg. Jeg visste at det var et **røft terreng** med mange vanskeligheter, **bratte fjellsider**¹ og **i hvert fall**² to steder hvor vi måtte **krysse**² elver. **Ved siden**² av tåken kom også mørket **etter hvert**.

¹ dik, ² nauwelijks
ruw terrein
¹ steile bergwanden; ² in elk geval
¹ oversteken; ² naast;
langzamerhand

Troya gikk ved siden av meg. Noen ganger ville jeg bruke **kompaset** mitt. Da stoppet Troya opp, så meg rett inn i øynene, og deretter **trakk** hun meg i den retningen hun ville gå. Jeg fikk snart en ny **følelse** i meg, jeg følte at Troya og jeg hadde en **samhørighet** som jeg aldri hadde følt før. Der og da la jeg alt i denne hundens hånd.

kompas
trok
gevoel
onderlinge afhankelijkheid

Troya gikk **rolig**¹ og sikkert **fremover**². Hun **styrte retningen**³ og **ruten**⁴. Hun var enormt konsentrert. En **rekke** ganger stoppet hun opp, snudde seg og tok en ny retning. Fra tid til annen skjønnte jeg hvor jeg var. Som for eksempel, når vi **passerte** elver. Alle kan sikkert **tenke seg**¹ hvilken frykt og **engstelse**² det var for meg å **oppleve** denne situasjonen.

¹ rustig; ² vooruit
³ bepaalde de richting; ⁴ de route
aantal

Klokken var nesten midnatt, da jeg plutselig fikk se noe mørkt foran meg. Bilen min. Troya hadde ledet oss i over syv timer i tåke, regn og mørke og rett til bilen!

passeerden
¹ zich inbeelden; ² angst
meemaken

Jeg glemmer aldri den følelsen denne situasjonen ga meg. Den intense følelsen av samhørighet. Troya og jeg fortsatte denne unike samhørighet til hun døde for to år siden. Hun ga meg mye lys og varme i min **tilværelse**.

bestaan

Sitater

Det beste med å **dø**¹ er at det skjer så **sjelden**².
(Hans Sande)

¹ sterven; ² zelden

Det er bedre å våkne alene og vite at du er alene, enn å våkne sammen med noen og likevel være **ensom**.
(Liv Ullmann)

eenzaam

Man fanger fisk med **agn**, og folk med vakre ord.
(Norsk **ordtak**)

Når man snakker om sin **neste¹ avslører²** man for all verden hvem man selv er.
(ukjent)

Man **skaffer¹** seg et **utkomme²** ved å produsere ting alle mennesker har bruk for minst en gang **om året**, og en **formue¹** ved å produsere ting de **har bruk for²** en gang om dagen.
(Thornton Wilder)

Lykke er det samme som å ha god **helse** og dårlig **hukommelse**.
(Albert Schweitzer)

Julenissen har rett: Besøk folk bare en gang i året.
(Victor Borge)

Den eneste **virkelige fordelen¹** med å være **voksen²** , er at du kan spise desserten uten å ha spist **grønnsakene** først.
(Lisa Alther)

Det er **kun** 3 ting man behøver å huske når man blir gammel. Det første er ansikter, det andre er navn, og det tredje husker man **som regel** ikke.
(Lasse Strømkvist)

Barn **fyller¹** et hjem med **fred²** - når de sover.
(Gunilla Dahlgren)

Folk som sier at de sover som et barn, har **som regel** ingen.
(Leo J. Bruke)

Rikdom ligner sjøvann: jo mer man drikker av det, desto tørstere blir man. **Det samme gjelder berømmelse**.
(Arthur Schopenhauer)

Du skal mene det du sier, men ikke si alt du mener.

Et liv **uten** bøker er som en barndom uten eventyr, en **ungdom¹** uten **kjærlighet²** , en **alderdom³** uten **fred⁴** .
(Carl Petter Frøhling)

En ekspert er en mann som aldri gjør små feil.
(Tom Phibbs)

aas
spreekwoord

¹ naaste; ² onthult

¹ verschaft; ² inkomen
per jaar
¹ fortuin; ² nodig hebben

gezondheid
geheugen

de kerstman

¹ werkelijke voordeel; ² volwassen
de groente

maar

meestal

¹ vullen; ² rust

meestal

rijkdom lijkt op zeewater
hetzelfde geldt voor roem

zonder

¹ jeugd; ² liefde; ³ een oude dag; ⁴ rust

En arkeolog er den beste **ektemannen** en kvinne kan ha. Jo eldre hun blir, jo mer interessert er han i henne.
(Agatha Christie)

echtgenoot

Fattig er den som alltid **ønsker seg** mer.
(Italiensk ordtak)

wil

Inhoud

Noorse leesteksten niveau 1	1
eddy waumans	1
Inleiding.....	2
Noen vitser	2
To dikt	3
Haikuer	3
Rottefangeren fra Hameln.....	4
Privatdetektiven.....	5
Kan jeg få.....	7
Det står et tre	8
Paraplyen	8
Jens og Gro.....	9
Spøkelseshuset.....	11
Gjerrighet.....	12
Den nye eieren	15
Det var en gang	16
Polarreven.....	17
Hvordan hunden har kald nese.....	18
Litt pinlig.....	18
Det kan være farlig å forsøke å narre en jente.	19
Hvorfor havet er salt.....	21
Sol, sol, kom igjen.....	22
Tidsmaskinen	22
Markus – en skrekkehistorie.....	23
Brente skriver et brev.....	25
Kasper, Jesper og Jonathan.....	25
Tommeliten.....	27
Den svarte katten Silje og den hvite katten Linn.....	28
Historien om en ensom hare	30
Din vise.....	31
Gratulerer med dagen!.....	31
Musene på soverommet	32
Troya	33
Sitater.....	34
Inhoud.....	37

Iselin Åkre, de auteur van "Vinterdikt" en "Kjærlighet-på- pinne-dikt" en Margaret Skjelbred, de auteur van "Det står et tre", heb ik ondanks verschillende pogingen niet kunnen bereiken. "Kan jeg få" is geïnspireerd op een gedicht van Eva Jensen. "Paraplyen" is gebaseerd op een tekst van de Førskolestudenter ved Høgskolen i Vestfold, avd. LU. "Jens og Gro" is gebaseerd op een tekst uit Norskkllassen. In "Spøkelseshuset" werden enkele ideeën uit Agora 3 verwerkt. De tekst "Gjerrighet" werd afgedrukt met toestemming van de auteur. "Det var en gang" komt van de website van Tord Tangvik Ophus (<http://home.online.no/~tophus/index.htm>). "Polarreven" is gebaseerd op de Wikipediatekst. De plot van "Litt pinlig..." gebruikt enkele ideeën uit "A funny thing happened to me..." (Hartley and Viney, Streamline English, Destinations). In "Det kan være farlig å narre en jente" werden ideeën uit Agora5 verwerkt. "Sol, sol, kom igjen" is een bekend kinderliedje. "Bente skriver et brev" en "Gratulerer med dagen" zijn gebaseerd op de cd van "Et år i Norge". "Tommeliten" is een vereenvoudigde versie van Asbjørnsens volkssprookje. "Kasper, Jesper og Jonathan" is een transcriptie van een NRK-tekst. De tekst van Lillebjørn Nilsens "Din vise" staat op <http://artists.letsingit.com/lillebjorn-nilsen-lyrics-din-vise-7w3xpj1>. "Musene på soverommet" is gebaseerd

op een tekst op <http://www.leda.cz/t/NOR0100a.php>. "Troja" is een volledig herwerkte versie van een tekst van Kåre Wilhelmsen.